

DENETİMLİ SERBESTLİK HİZMETLERİ KANUNU⁽¹⁾

Kanun Numarası : 5402
Kabul Tarihi : 3/7/2005
Yayımlandığı Resmî Gazete : Tarih : 20/7/2005 Sayı : 25881
Yayımlandığı Düstur : Tertip : 5 Cilt : 44

BİRİNCİ KISIM

Amaç, Kapsam, Tanımlar, İlkeler ve Yükümlülükler

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam ve Tanımlar

Amaç

Madde 1 - (1) Bu Kanunun amacı; denetimli serbestlik ve koruma kurullarının kuruluş, görev ve çalışma esas ve usullerini düzenlemektir.⁽²⁾

Kapsam

Madde 2 - (1) Bu Kanun; Denetimli Serbestlik Hizmetleri Danışma Kurulu, Denetimli Serbestlik Daire Başkanlığı, denetimli serbestlik müdürlükleri ile koruma kurullarınca yapılacak yardım ve infaz işlemleri hakkındaki kurallar ile bu süreçte katılan kişilerin görev, yetki, hak ve yükümlülüklerini düzenler.⁽³⁾

(2) İptal: (Anayasa Mahkemesinin 11/6/2009 tarihli ve E.:2006/42, K.: 2009/73 sayılı Kararı ile.)

Tanımlar

Madde 3 - (1) Bu Kanunda yer alan;

- a) Bakan: Adalet Bakanı,
 - b) Bakanlık: Adalet Bakanlığını,
 - c) **(Değişik: 5/4/2012-6291/6 md.)** Danışma Kurulu: Denetimli Serbestlik Hizmetleri Danışma Kurulunu,
 - d) Genel Müdürlük: Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğünü,
 - e) **(Değişik: 5/4/2012-6291/6 md.)** Daire Başkanlığı: Denetimli Serbestlik Daire Başkanlığını,
 - f) Adalet Komisyonu: Adli yargı ilk derece mahkemesi adalet komisyonunu,
 - g) **(Değişik: 5/4/2012-6291/6 md.)** Müdürlük: Denetimli serbestlik müdürlüğünü,
 - h) Koruma Kurulu: Adli yargı ilk derece mahkemeleri adalet komisyonlarının bulunduğu yerde oluşturulan kurulu,
- İfade eder.

(1) 5/4/2012 tarihli ve 6291 sayılı Kanunun 6 ncı maddesi ile bu Kanunun adı "Denetimli Serbestlik ve Yardım Merkezleri ile Koruma Kurulları Kanunu" iken metne işlendiği şekilde değiştirilmiştir.

(2) 5/4/2012 tarihli ve 6291 sayılı Kanunun 6 ncı maddesi ile bu fıkrada yer alan "denetimli serbestlik ve yardım merkezleri ile koruma kurullarının" ibaresi "denetimli serbestlik ve koruma kurullarının" şeklinde değiştirilmiştir.

(3) 5/4/2012 tarihli ve 6291 sayılı Kanunun 6 ncı maddesi ile bu fıkrada yer alan "Denetimli Serbestlik ve Yardım Merkezleri ile Koruma Kurulları Danışma Kurulu" ibaresi "Denetimli Serbestlik Hizmetleri Danışma Kurulu", "Denetimli Serbestlik ve Yardım Hizmetlerinden Sorumlu Daire Başkanlığı" ibaresi "Denetimli Serbestlik Daire Başkanlığı" ve "denetimli serbestlik ve yardım merkezi şube müdürlükleri" ibaresi "denetimli serbestlik müdürlükleri" şeklinde değiştirilmiştir.

İKİNCİ BÖLÜM

*Temel İlkeler ve Yükümlülükler**Temel ilkeler*

Madde 4 - (1) Denetimli serbestlik ve yardım ile koruma hizmetlerinde aşağıdaki ilkeler dikkate alınır:

a) İnsan onuruna saygı ve dürüstlük: Bu Kanunun uygulanmasında görev alanlar; insan haklarına saygı, dürüstlük ve kararlılık çerçevesinde hareket eder; görevlerini yerine getirirken aşağılayıcı, onur kırıcı veya küçük düşürücü davranışlarda bulunamaz.

b) Gizlilik: Bu Kanunun uygulanmasında görev alanlar; suçtan zarar gören, şüpheli veya sanık, hükümlü ya da bunların ailesi hakkında öğrenmiş olduğu bilgilerin gizliliğini korumak zorundadır. Bu bilgiler kanunun zorunlu kıldığı hâller dışında hiçbir kurum ve kişiye verilemez.

c) Tarafsızlık: Bu Kanunun uygulanmasında görev alanlar; görevleri ile ilgili belgeleri inceleyebilir; ancak buradan elde ettiği bilgilerle ilgili olarak soruşturmanın gizliliği ilkesine uymak, tarafsızlığına gölge düşürecek davranış ve ilişkilerden kaçınmak ve davanın taraflarına eşit uzaklıkta olmak zorundadır.

Yükümlülük

Madde 5 - (1) Hakkında herhangi bir tedbire hükmedilen kişi, karara uygun olarak müdürlüğün hazırladığı programa ve denetimli serbestlik görevlilerinin bu kapsamdaki uyarı ve önerilerine uymak ve katlanmak zorundadır.⁽¹⁾

(2) (**Ek: 6/12/2006-5560/42 md.**) Denetimli serbestlik müdürlüğü tarafından yapılan çağrılara veya hazırlanan denetim planına uyarıya rağmen uyulmaması, denetimli serbestlik tedbirine ilişkin yükümlülük ihlali sayılır.⁽¹⁾

İKİNCİ KISIM

Kuruluş, Teşkilât ve Görev

BİRİNCİ BÖLÜM

*Kuruluş ve Teşkilât**Kuruluş*

Madde 6 - (1) Bu Kanunda belirtilen görevleri yerine getirmek üzere, Genel Müdürlük bünyesinde Denetimli Serbestlik Daire Başkanlığı, adalet komisyonunun bulunduğu yerlerde denetimli serbestlik müdürlüğü ile koruma kurulu kurulur.⁽¹⁾

(2) Denetimli serbestlik ve yardım ile koruma hizmetlerine ilişkin danışma organı olarak Bakanlıkta Denetimli Serbestlik Hizmetleri Danışma Kurulu oluşturulur.⁽¹⁾

Teşkilât

Madde 7 - (1) Denetimli serbestlik ve yardım ile koruma hizmetleri, Bakanlık merkez teşkilâtında daire başkanlığı, taşra teşkilâtında müdürlükler ve koruma kurulları tarafından yürütülür.⁽¹⁾

İKİNCİ BÖLÜM

*Daire Başkanlığı**Daire Başkanlığı*

Madde 8 - (1) Daire Başkanlığı; bir Daire Başkanı, yeteri kadar tetkik hâkimi, uzman personel ve en az üç şubeden oluşur.

(1) 5/4/2012 tarihli ve 6291 sayılı Kanunun 6 ncı maddesi ile bu Kanunun 5 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan "şube müdürlüğünün" ibaresi "müdürlüğün", ikinci fıkrasında yer alan "Denetimli serbestlik ve yardım merkezi şube müdürlüğü" ibaresi "Denetimli serbestlik müdürlüğü", 6 ncı maddesinin birinci fıkrasında yer alan "Denetimli Serbestlik ve Yardım Hizmetlerinden Sorumlu Daire Başkanlığı" ibaresi "Denetimli Serbestlik Daire Başkanlığı", "denetimli serbestlik ve yardım merkezi şube müdürlüğü" ibaresi "denetimli serbestlik müdürlüğü" ve ikinci fıkrasında yer alan "Denetimli Serbestlik ve Yardım Merkezleri ile Koruma Kurulları Danışma Kurulu" ibaresi "Denetimli Serbestlik Hizmetleri Danışma Kurulu", 7 ncı maddesinin birinci fıkrasında yer alan "şube müdürlükleri" ibaresi "müdürlükler", şeklinde değiştirilmiştir.

*Daire Başkanlığının görevleri***Madde 9 - (1)** Daire Başkanlığının görevleri şunlardır.⁽¹⁾

- a) Müdürlükler ile koruma kurullarının genel amaç ve politikalar çerçevesinde düzenli ve verimli çalışmalarını sağlamak.⁽¹⁾
- b) Denetimli serbestlik, yardım ve koruma hizmetlerini geliştirmek, hükümlülerin yeniden suç işlemesinin önlenmesi ve topluma kazandırılmasını sağlayıcı etkenleri güçlendirmek amacıyla yönelik çalışmalar yapmak.
- c) Müdürlükler ve koruma kurullarınca hazırlanan yıllık iş programları ve projeleri ile çalışma raporlarını Genel Müdürlüğe sunmak; Genel Müdürlükçe yayınlanacak yıllık faaliyet raporunu hazırlamak.⁽¹⁾
- d) Müdürlük bulunmayan ilçelerde büroların kurulmasını veya kaldırılmasını Genel Müdürlüğe önermek.⁽¹⁾
- e) Müdürlükler ve koruma kurullarının yönetim, denetim ve gözetim görevlerini yürütmek.⁽¹⁾
- f) Müdürlükler ve koruma kurullarının çalışmaları ile ilgili her türlü karar ve işlemi yürütmek ve görevleri ile ilgili bakanlık, diğer kamu kurum ve kuruluşları, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları, kamu yararına çalışan vakıf ve dernekler ile uygun görülen gönüllü gerçek ve tüzel kişilerle işbirliği yapmak.⁽¹⁾
- g) Görev alanına giren kanun ve düzenleyici işlemlerdeki ihtiyaçlara ilişkin inceleme ve araştırma yaparak Genel Müdürlüğe öneride bulunmak, bu konuda gerekli tasarıları hazırlamak.
- h) Toplum için tehlike hâli taşıyanlara özel dikkat gösterilmesini sağlamak ve bunlara özgü iyileştirme tedbirlerini geliştirmek.
- i) Görev alanına giren konularda çocuk ve gençlere özel dikkat gösterilmesini, özellikle uyuşturucu, uyarıcı veya bu etkiyi doğuran her türlü madde kullanma ve aile içi şiddet söz konusu olduğunda, koruyucu ve tedavi edici yöntemlerin özenle uygulanmasını sağlamak.
- j) Danışma Kurulunun yazı işleri hizmetlerini yürütmek.
- k) Kanunlarla verilen diğer görevleri yapmak.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

*Müdürlük⁽²⁾**Müdürlük⁽²⁾*

Madde 10 - (1) Adalet komisyonunun bulunduğu yerdeki Cumhuriyet başsavcılığına bağlı olarak bir müdürlük kurulur. İş durumu ve coğrafi konum göz önüne alınarak Genel Müdürlüğün önerisi ve Bakanlık onayı ile müdürlük bulunmayan ilçelerde de denetimli serbestlik ve yardım hizmetlerini yürütmek üzere müdürlüğe bağlı büro kurulabilir.⁽²⁾

(2) Müdürlükler ve koruma kurullarının yetki alanı adalet komisyonunun, büroların yetki alanı buldukları ilçenin yargı çevreleri ile sınırlıdır.⁽²⁾

(3) Müdürlüklerde bir müdür, bürolarda bir şef, yeterli sayıda psikolog, sosyal çalışmacı, sosyolog, öğretmen, benzeri alanlarda eğitim alan personel ile bu alanda özel hizmet içi eğitim almış diğer unvanlardaki personel ve yönetim hizmetlerini yürütecek görevliler bulunur.⁽²⁾

(1) 5/4/2012 tarihli ve 6291 sayılı Kanunun 6 nci maddesi ile bu fıkrada yer alan (a), (c), (e) ve (f) bentlerinde yer alan "Şube müdürlükleri" ibareleri "Müdürlükler" ve (d) bendinde yer alan "Şube müdürlükleri" ibaresi "Müdürlük", şeklinde değiştirilmiş ve metne işlenmiştir.

(2) 5/4/2012 tarihli ve 6291 sayılı Kanunun 6 nci maddesi ile bu Bölümün başlığı ve 10 uncu maddenin başlığı "Müdürlük", aynı maddenin birinci fıkrasında yer alan "şube müdürlüğü" ibareleri "müdürlük", "şube müdürlüğüne" ibaresi "müdürlüğe", ikinci fıkrasında yer alan "Şube müdürlükleri" ibaresi "Müdürlükler", üçüncü fıkrasında yer alan "Şube müdürlüklerinde bir şube müdürü" ibaresi "Müdürlüklerde bir müdür" şeklinde değiştirilmiştir.

(4) Müdürlüğe, denetimli serbestlik, yardım ve koruma hizmetleri için infaz ve koruma memuru atanması veya görevlendirilmesinde bu hizmetlere yönelik en az iki ay süreli hizmet içi eğitimi başarı ile tamamlamış olmaları koşulu aranır. Müdürlüklerden ceza infaz kurumlarına veya adliyelere, ceza infaz kurumlarından veya adliyelerden müdürlüğe atama veya görevlendirmeye ilişkin adalet komisyonu kararları, ilgisine göre Genel Müdürlük veya Personel Genel Müdürlüğüne gönderilerek alınacak Bakanlık onayı ile tamamlanır.⁽¹⁾

Müdürlüğün görevleri⁽²⁾

Madde 11 - (1) Müdürlüğün görevleri şunlardır:⁽²⁾

a) Bu Kanunla ve diğer kanunlarla verilen görevleri, soruşturma ve kovuşturma evreleri ile hükümden ve salıverilmeden sonra bir denetim plânı çerçevesinde yerine getirmek.

b) Çocuk mahkemeleri ile aile mahkemelerine denetimli serbestlik, yardım ve koruma hizmetleri alanında gözetim esaslarına göre yardımda bulunmak.

c) **(Değişik: 6/12/2006-5560/43 md.)** Kanunlarla öngörülen denetimli serbestlik tedbirine ilişkin görevleri yapmak.

Soruşturma evresindeki görevler

Madde 12 - (1) Müdürlüğün soruşturma evresindeki görevleri şunlardır:⁽²⁾

a) 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun 109 uncu maddesine göre adli kontrol altına alınan şüphelilerle ilgili olarak, kararda belirtilen yükümlülüklerin yerine getirilmesine ilişkin çalışmaları yürütmek.

b) Cumhuriyet başsavcılığınca gerekli görüldüğünde, şüpheli hakkında sosyal araştırma raporu düzenleyip sunmak.

c) Suçtan zarar gören kişilerin karşılaştıkları psiko-sosyal ve ekonomik sorunların çözümünde danışmanlık yapmak ve bu kişilere yardımcı olmak.

d) İstek hâlinde şüpheliye psiko-sosyal danışmanlık yapmak.

Kovuşturma evresindeki görevler

Madde 13 - (1) Müdürlüğün kovuşturma evresindeki görevleri şunlardır:⁽²⁾

a) 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun 109 uncu maddesine göre adli kontrol altındaki sanıklarla ilgili olarak, kararda belirtilen yükümlülüklerin yerine getirilmesine ilişkin çalışmaları yürütmek.

b) Karar öncesinde mahkeme veya hâkimin isteği üzerine; sanığın geçmişi, ailesi, çevresi, eğitimi, kişisel, sosyal ve ekonomik durumu, ruhsal ve psikolojik durumu, topluma ve mağdura karşı taşıdığı risk hakkında ayrıntılı sosyal araştırma raporu hazırlayıp sunmak.

c) Suçtan zarar gören kişilerin karşılaştıkları psiko-sosyal ve ekonomik sorunların çözümünde danışmanlık yapmak ve bu kişilere yardımcı olmak.

d) İstek hâlinde sanığa psiko-sosyal danışmanlık yapmak.

Kovuşturma evresinden sonraki görevler

Madde 14 - (1) Müdürlüğün kovuşturma evresinden sonraki görevleri şunlardır:⁽²⁾

a) Haklarında 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun 50 nci maddesinin birinci fıkrasının;

1) (c) bendinde belirtilen bir meslek veya sanat edinmeyi sağlamak amacıyla gerektiğinde barınma imkânı da bulunan bir eğitim kurumuna devam etme,

2) (d) bendinde belirtilen belirli yerlere gitmekten veya belirli etkinlikleri yapmaktan yasaklanma,

(1) 5/4/2012 tarihli ve 6291 sayılı Kanunun 6 nci maddesi ile bu fıkrafta yer alan "Şube müdürlüğüne" ibaresi "Müdürlüğe", "Şube müdürlüğünden" ibaresi "Müdürlüklerden", "şube müdürlüğüne" ibaresi "müdürlüğe" şeklinde değiştirilmiştir.

(2) 5/4/2012 tarihli ve 6291 sayılı Kanunun 6 nci maddesi ile bu Kanunun 11 inci maddesinin başlığı "Müdürlüğün görevleri", aynı maddenin birinci fıkrasında yer alan "Şube müdürlüğünün" ibaresi "Müdürlüğün", 12 nci, 13 üncü, ve 14 üncü maddelerinin birinci fıkralarında yer alan "Şube müdürlüğünün" ibareleri "Müdürlüğün" şeklinde değiştirilmiştir.

3) (e) bendinde belirtilen ilgili ehliyet ve ruhsat belgelerinin geri alınması, belli bir meslek ve sanatı yapmaktan yasaklanma,

4) (f) bendinde ve 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanununun 105 inci maddesinde belirtilen kamuya yararlı bir işte çalışma ile ilgili işlemleri yapma,

Biçiminde seçenек yaptırımların gerektiğinde kolluk ve ilgili diğer makamlarla işbirliği içinde kanunda belirtilen usûl ve esaslara uygun olarak yerine getirilmesini sağlamak.

b) Haklarında 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun 51 inci maddesinin dördüncü fıkrasında belirtilen hapis cezasının ertelenmesi hükmüne bağlı olarak;

1) (a) bendinde belirtilen bir meslek veya sanat sahibi olmayan hükümlünün bu amaçla bir eğitim programına devam etmesi,

2) (b) bendinde belirtilen bir meslek veya sanat sahibi hükümlünün bir kamu kurumunda veya özel olarak aynı meslek veya sanatı icra eden bir başkasının gözetimi altında ücret karşılığında çalışması,

3) (c) bendinde belirtilen çocuk hükümlülerin, bir meslek veya sanat edinmelerini sağlamak amacıyla gerektiğinde barınma imkânı da bulunan bir eğitim kurumuna devam etmesi,

Kararı verilenlerin, denetim sürelerini, kanunda belirtilen usûl ve esaslara uygun olarak geçirmelerini, güvenlik tedbirlerinin yerine getirilmesini gerektiğinde kolluk ve ilgili diğer makamlarla işbirliği içinde sağlamak.

c) 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun 53 üncü maddesinin beşinci fıkrası gereğince belli bir hak veya yetkinin kullanılmasının yasaklanması ve altıncı fıkrası gereğince meslek veya sanatın icrasının yasaklanması ya da sürücü belgesinin geri alınması kararı verilenlerin denetim sürelerini, kanunda belirtilen usûl ve esaslara uygun olarak geçirmelerini, güvenlik tedbirlerinin yerine getirilmesini gerektiğinde kolluk ve ilgili diğer makamlarla işbirliği içinde sağlamak.

d) 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun 51 inci maddesinin beşinci fıkrası ile 191 inci maddesinin üçüncü fıkrası gereğince rehberlikle ilgili görevleri yerine getirmek.

e) (a), (b), (c) ve (d) bentlerindeki tedbirlerin uygulanması süresince hükümlüleri izlemek, denetlemek ve yönlendirmek, hükümlülerin psiko-sosyal sorunlarını çözmek ve bunlara yardımda bulunmak, izleme ve denetleme sonucunu ve yükümlülüğe uymayanları ya da suç işleyenleri mahkeme, hâkim veya Cumhuriyet başsavcılığına bildirmek.

f) 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanununun 96 ncı maddesi gereğince salıverilmesine bir ay kalmış olan hükümlülere, verilen iş arama izni süresince yardımcı olmak.

g) Hükümlülerin topluma kazandırılmasında ve salıverilmeye hazırlanmasında ceza infaz kurumlarının psiko-sosyal servisleriyle işbirliği yapmak, gerektiğinde hükümlü ile görüşerek salıverilme öncesi değerlendirme raporunun hazırlanmasına katılmak.

h) 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanununun 110 uncu maddesinin ikinci ve üçüncü fıkralarında düzenlenen hapis cezasının konutta infaz edilmesi sırasında hükümlünün psiko-sosyal sorunlarının çözümüne yardımda bulunmak, bu konuda rapor düzenlemek, hükümlünün infazın gereklerine uymadığının belirlenmesi durumunda Cumhuriyet başsavcılığına bildirmek.

ı) 5237 sayılı Türk Ceza Kanununa göre etkin pişmanlık hükümlerinden yararlanıp da haklarında güvenlik tedbirine hükümlenilenlerle ilgili bu tedbirlerin uygulanmasını sağlamak.

(2) (Ek: 6/12/2006-5560/44 md.) Kamu yararına çalışma yaptırımının infazında 17/7/1964 tarihli ve 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanunu hükümleri uygulanmaz.

*Salıverme sonrası görevler***Madde 15 -** (1) Müdürlüğün salıverme sonrası görevleri şunlardır:⁽¹⁾

a) 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanununun 107 nci maddesinin;

1) Yedinci fıkrasında düzenlenen denetim süresinde hükümlünün kamu kuruluşunda veya bir başkasının gözetiminde ücretle çalıştırılması,

2) Sekizinci fıkrasında düzenlenen çocuk hükümlülerin, gerektiğinde barınma imkânı da bulunan bir eğitim kurumuna yerleştirilmesi,

3) Dokuzuncu fıkrasında düzenlenen uzman bir kişinin görevlendirilmesi ve hükümlünün davranışlarının izlenerek hâkime rapor verilmesi,

4) Onikinci fıkrasında düzenlenen denetim süresinde hükümlünün yükümlülüklerine uyması veya hapis cezasını gerektiren kasıtlı bir suç işlememesi,

5) Ondördüncü fıkrasında düzenlenen denetim süresini iyi hâlde geçirmesi, Biçimindeki yükümlülüklerin denetimi kapsamında kendisine verilen görevleri, gerektiğinde kolluk ve ilgili diğer makamlarla işbirliği yaparak yerine getirmek.

b) 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanununun 108 inci maddesinin dördüncü ve altıncı fıkraları gereğince düzenlenen denetim süresinin iyi hâlde geçirilmesi yükümlülüğünün denetimi kapsamında kendisine verilen görevleri, gerektiğinde kolluk makamlarıyla işbirliği yaparak yerine getirmek.

c) 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanununun 107 nci maddesinin onuncu fıkrasında belirtilen denetimli serbestlik tedbirinin veya belirlenen yükümlülüklerin kaldırılması konusunda düzenleyeceği bir raporla görüş bildirmek.

d) Koruma kurulları; kamu kurum ve kuruluşları, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları, kamu yararına çalışan vakıf ve dernekler ile uygun görülen gönüllü gerçek ve tüzel kişilerle işbirliği yaparak 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanununun 90 ve 91 inci maddelerinde düzenlenen, salıverilen kişilerin iş bulmalarına veya meslek ve sanatlarıyla ilgili bir iş kurmalarına, çevre ve aileleriyle olabilecek psiko-sosyal sorunların çözümüne yardımcı olmak.

e) Hükümlülerin yeniden suç işleminin önlenmesi ve topluma kazandırılmasını sağlayıcı etkenleri güçlendirme amacına yönelik çalışmalar yapmak.

*Elektronik cihazların kullanılması suretiyle takip***Madde 15/A - (Ek: 5/4/2012-6291/4 md.)**

(1) Şüpheli, sanık ve hükümlülerin toplum içinde izlenmesi, gözetimi ve denetimi elektronik cihazların kullanılması suretiyle de yerine getirilebilir.

(2) İzleme, gözetim ve denetime ilişkin esas ve usuller yönetmelikle düzenlenir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM*Koruma Kurulları**Koruma kurulları***Madde 16 -** (1) Koruma kurulları; adalet komisyonunun bulunduğu yerlerde Cumhuriyet başsavcısının veya görevlendireceği Cumhuriyet başsavcı vekili ya da Cumhuriyet savcısının başkanlığında; baro temsilcisi, belediye başkanı veya görevlendireceği yardımcısı, Cumhuriyet başsavcısı tarafından belirlenecek bir ceza infaz kurumu müdürü, denetimli serbestlik müdürü, milli eğitim müdürü, sosyal hizmetler müdürü, sosyal yardımlaşma ve dayanışma vakfı temsilcisi, teşkilâtı bulunan yerlerde Türkiye İş Kurumu müdürü, Ziraat ve Halk Bankası müdürleri, varsa ticaret ve sanayi odaları, ziraat odaları, borsalar, esnaf ve sanatkârlar birliği yöneticileri ile; varsa kamuya ait fabrikalar ile istekleri hâlinde o yerde şubesi bulunan kamuya yararlı dernek veya vakıflar ve özel bankaların yönetici seviyesindeki temsilcilerinden Cumhuriyet başsavcısı tarafından uygun görülenlerin katılımı ile oluşur.⁽²⁾

(1) 5/4/2012 tarihli ve 6291 sayılı Kanununun 6 nci maddesi ile bu fıkrafta yer alan "Şube müdürlüğünün" ibaresi "Müdürlüğün" şeklinde değiştirilmiştir.

(2) 5/4/2012 tarihli ve 6291 sayılı Kanununun 6 nci maddesi ile bu fıkrafta yer alan "denetimli serbestlik ve yardım merkezi şube müdürü" ibaresi "denetimli serbestlik müdürü", şeklinde değiştirilmiştir.

(2) Koruma kurullarının yazı işleri hizmetleri, müdürlükçe yürütülür.⁽¹⁾

Koruma kurullarının görevleri

Madde 17 - (1) Koruma kurullarının görevleri şunlardır:

- a) Müdürlüklerden iletilen suçtan zarar gören kişilerin karşılaştıkları sosyal ve ekonomik sorunların çözümü ile ceza infaz kurumlarından salıverilen hükümlülerin meslek veya sanat edinmelerinde, iş bulmalarında, sanat sahibi olanlar ile tarım işletmeciliği yapmak isteyenlere araç ve kredi sağlanmasında, işyeri açmak isteyenlere yardım edilmesinde ve karşılaştıkları diğer güçlüklerin çözümünde yardımcı olmak, çocuk ve genç hükümlülerin öğrenimlerine devam etmelerini sağlamak, diğer hükümlülere bu konuda yardımcı olmak.⁽²⁾
- b) Kanunla verilen diğer görevleri yapmak.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Şikâyet ve İtiraz

Şikâyet ve itiraz

Madde 18 - (1) Müdürlükler ile koruma kurullarının idarî nitelikteki eylem ve işlemlerine karşı infaz hâkimliğine şikâyetle bulunulabilir.⁽²⁾

(2) Bu Kanunun uygulanması kapsamında verilmiş olan hâkim kararları ile kanunun gösterdiği hâllerde mahkeme kararlarına karşı itiraz yolu açıktır. Diğer kanunlarda belirtilen kanun yolları saklıdır.

ALTINCI BÖLÜM

Danışma Kurulu

Danışma Kurulunun oluşumu

Madde 19 - (1) Denetimli serbestlik, yardım ve koruma hizmetlerine ilişkin olarak danışma organı niteliğinde görev yapmak üzere Bakanlıkta, Bakanlık Müsteşarının başkanlığında Denetimli Serbestlik Hizmetleri Danışma Kurulu kurulur.⁽²⁾

(2) Danışma Kurulu aşağıdaki üyelerden oluşur:

- a) Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürü.
b) Bakanlık Kanunlar Genel Müdürü.
c) Bakanlık Personel Genel Müdürü.
d) Türkiye Barolar Birliğinin görevlendireceği bir temsilci.
e) Yükseköğretim Kurulunca görevlendirilecek, üniversitelerin hukuk fakültelerinin ceza ve ceza usul hukuku ana bilim dalından bir, sosyal hizmetler yüksek okulu veya bölümünden bir, fakültelerin sosyoloji ve psikoloji bölümlerinden birer profesör veya doçent unvanına sahip, öncelikle bu Kanunun içerdiği konularda çalışmalarını bulunan öğretim üyesi.
f) Türkiye İş Kurumu Genel Müdürü.
g) Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu Genel Müdürü.
h) Kadının Statüsü Genel Müdürü.
ı) Aile ve Sosyal Araştırmalar Genel Müdürü.
j) Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Genel Müdürü.
k) Milli Eğitim Bakanlığı Çıraklık ve Yaygın Eğitim Genel Müdürü.
l) Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığından üst düzey bir temsilci.
m) Başbakanlık Özürlüler İdaresi Başkanı.
n) Jandarma Genel Komutanlığı ve Emniyet Genel Müdürlüğünün asayişten sorumlu genel müdür yardımcısı veya daire başkanı.
o) Türkiye Odalar ve Borsalar Birliğinden bir temsilci.
p) Türkiye Esnaf ve Sanatkarlar Konfederasyonundan bir temsilci.
r) Denetimli Serbestlik Daire Başkanı.⁽²⁾

(1) 5/4/2012 tarihli ve 6291 sayılı Kanunun 6 nci maddesi ile bu fıkrada yer alan "şube müdürlüğüne" ibaresi "müdürlükçe" şeklinde değiştirilmiştir.

(2) 5/4/2012 tarihli ve 6291 sayılı Kanunun 6 nci maddesi ile bu Kanunun 17 nci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde yer alan "Şube müdürlüklerinden" ibaresi "Müdürlüklerden", 18 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan "Şube müdürlükleri" ibaresi "Müdürlükler", 19 uncu maddesinin birinci fıkrasında yer alan "Denetimli Serbestlik ve Yardım Merkezleri ile Koruma Kurulları Danışma Kurulu" ibaresi "Denetimli Serbestlik Hizmetleri Danışma Kurulu" ve ikinci fıkrasının (r) bendinde yer alan "Denetimli Serbestlik ve Yardım Hizmetlerinden Sorumlu Daire Başkanı" ibaresi "Denetimli Serbestlik Daire Başkanı" şeklinde değiştirilmiştir.

(3) Danışma Kurulu her takvim yılında en az bir defa toplanır. Başkan, gerekli gördüğü hâllerde Danışma Kurulunu toplantıya çağırabilir.

(4) Danışma Kurulunun başkan vekili Bakanlık müsteşar yardımcısıdır. Bakanlık Müsteşarının bulunmadığı zamanlarda Danışma Kuruluna, Bakanlık müsteşar yardımcısı başkanlık eder.

(5) Danışma Kurulunun yazı işleri hizmetleri Genel Müdürlükçe yürütülür.

Danışma Kurulunun görevleri⁽¹⁾

Madde 20 - (1) Danışma Kurulunun görevleri şunlardır:

a) Denetimli serbestlik, yardım ve koruma hizmetlerine ilişkin temel ilkeleri belirlemek, öneri niteliğinde kararlar almak ve bu kararları ilgili kurum ve kuruluşlara iletmek.

b) Genel Müdürlük tarafından sunulan, müdürlükler ve koruma kurullarının yıllık faaliyetlerini değerlendirmek ve önerilerde bulunmak.⁽¹⁾

c) Müdürlükler ve koruma kurullarının görevleri ile ilgili olarak hazırlanan mevzuat taslaklarını incelemek ve önerilerde bulunmak.⁽¹⁾⁽³⁾

d) Kanunla verilen diğer görevleri yapmak.

ÜÇÜNCÜ KISIM *Çeşitli ve Son Hükümler*

Müdürlük personelinin özlük işleri⁽²⁾

Madde 21 - (1) Müdürlüklerde görev yapan müdür, şef, psikolog, sosyal çalışmacı, sosyolog, öğretmen ve benzeri personelin her türlü özlük işlemleri Genel Müdürlükçe, diğer personelin ise adalet komisyonlarınca yürütülür.⁽²⁾

Gönüllü çalışanlar

Madde 22 - (1) Denetimli serbestlik, yardım ve koruma hizmetlerinde bu Kanunda belirtilen ilkeler gözetilerek gönüllü kişilerden de yararlanılabilir. Bu durumda gönüllü çalışanlara görev, yetki ve sorumluluk yönünden kamu görevlilerine ilişkin hükümler uygulanır.

(2) Görevleri nedeniyle gönüllü çalışanlara karşı işlenen suçlar hakkında kamu görevlilerine karşı işlenen suçlara, gönüllü çalışanların görevleri nedeniyle işledikleri suçlar hakkında kamu görevlilerinin işledikleri suçlara ilişkin hükümler uygulanır. Bunların görevleri sebebiyle işlemiş oldukları suçlar hakkında 4483 sayılı Memurlar ve Diğer Kamu Görevlilerinin Yargılanması Hakkında Kanun hükümleri uygulanır. Gönüllü çalışanların görevleri sebebiyle işlemiş oldukları suçlarla ilgili olarak soruşturma izni adalet komisyonu başkanı tarafından verilir.

Denetim

Madde 23 - (1) Müdürlüklerin denetimleri, adalet müfettişleri tarafından yapılır.⁽²⁾

(2) Koruma kurullarının işlemleri, adalet müfettişleri tarafından denetlenir.

(1) 5/4/2012 tarihli ve 6291 sayılı Kanunun 6 nci maddesi ile bu maddenin birinci fıkrasının (b) bendinde yer alan “şube müdürlükleri” ibaresi “müdürlükler”, (c) bendinde yer alan “Şube müdürlükleri” ibaresi “Müdürlükler” şeklinde değiştirilmiştir.

(2) 5/4/2012 tarihli ve 6291 sayılı Kanunun 6 nci maddesi bu Kanunun 21 inci maddesinin başlığı “Şube müdürlüğü personelinin özlük işleri” iken “Müdürlük personelinin özlük işleri” şeklinde aynı maddenin birinci fıkrasında yer alan “Şube müdürlüklerinde” ibaresi “Müdürlüklerde” şeklinde 23 üncü maddesinin birinci fıkrasında yer alan “Şube müdürlüklerinin” ibaresi “Müdürlüklerin” şeklinde değiştirilmiştir.

(3) 2/7/2018 tarihli ve 703 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 201 inci maddesiyle bu bentte yer alan “kanun, tüzük ve yönetmelik” ibaresi “mevzuat” şeklinde değiştirilmiştir.

Personelin eğitimi

Madde 24 - (1) Müdürlüklerde görevli personele, Ceza İnfaz Kurumları ve Tutukevleri Personeli Eğitim Merkezlerinde hizmet öncesi, aday memurluk, hizmet içi ve görevde yükselme eğitiminin yanı sıra görevleri ile ilgili eğitim uygulanır. Gerektiğinde gönüllü çalışanlara da eğitim verilebilir.⁽¹⁾

Diğer kurumların görevleri, teşvik ve işbirliği

Madde 25 - (1) Cumhuriyet başsavcılığı aracılığı ile müdürlüklerin görevlerine ilişkin olarak iletilen istemler, kolluk görevlilerince yerine getirilir.⁽¹⁾

(2) Kamu kurum ve kuruluşları, denetimli serbestlik ve yardım ile koruma hizmetinin görülmesine katkıda bulunurlar ve denetimli serbestlik görevlilerine yardımcı olurlar.

(3) Psikolog, sosyal çalışmacı, sosyolog, eğitim uzmanı, öğretmen ve benzeri personeli çalıştıran kurum ve kuruluşlar ihtiyaç hâlinde müdürlüğün bu nitelikte personel istemine yardımcı olurlar.⁽¹⁾

(4) Aile ve çocuk mahkemelerinde görevli benzeri personel, müdürlüğün önerisi ve Cumhuriyet başsavcılığının talebi üzerine denetimli serbestlik ve yardım ile koruma hizmetlerine yardımda bulunur.⁽¹⁾

(5) Kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları, kamu yararına çalışan vakıf ve dernekler, gönüllü gerçek ve tüzel kişiler denetimli serbestlik ve yardım ile koruma hizmetlerine katkıda bulunmaya teşvik edilir.

Malî hükümler

Madde 26 - (1) Denetimli serbestlik ve yardım ile koruma hizmetlerini yürütmek üzere bu Kanun ile oluşturulan taşra teşkilâtında görevli Devlet memurları; hizmet sınıfı, unvan ve derecelerine göre ceza infaz kurumları ve tutukevlerinde görev yapan emsallerine 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 152 nci maddesi uyarınca ödenen zam ve tazminatlarından yararlanırlar.

(2) Danışma Kurulunun toplantılarına katılan üyelere 6245 sayılı Harcırah Kanunu hükümlerine göre harcırah ödenir.

(3) Denetimli serbestlik ve yardım ile koruma hizmetleri için Bakanlık bütçesine yeterli ödenek konulur. Bu hizmetlerde çalışan gönüllülere, talepleri üzerine fiilen çalıştıkları her gün için ulaşım ve iaaş giderleri karşılığı olarak yapılacak günlük ödeme tutarı ve tüm gönüllülere ödeme yapılabilecek yıllık toplam gün sayısı bütçe kanunlarıyla belirlenir. Bu ödemelerden herhangi bir vergi ve kesinti yapılmaz.

*Müdür ve müdür yardımcılığına atanma***Madde 26/A - (Ek: 5/4/2012-6291/5 md.)**

(1) Denetimli serbestlik müdürlüklerine, en az dört yıllık eğitim veren fakülte ve yüksekokullardan veya bunlara denkliği Yükseköğretim Kurulunca kabul edilmiş yurtdışındaki yükseköğretim kurumlarından mezun olanlar arasından yazılı ve Bakanlıkça yapılacak mülakat sınav sonucuna göre denetimli serbestlik müdür yardımcısı atanır.

(2) Denetimli serbestlik müdür yardımcılığı yazılı ve mülakat sınavı ile denetimli serbestlik müdür yardımcılarının denetimli serbestlik müdürlüğüne, denetimli serbestlik müdürlerinin denetimli serbestlik müdür yardımcılığına atanmalarına ilişkin usul ve esaslar yönetmelikle düzenlenir.

Yönetmelik

Madde 27 - (1) Danışma Kurulu, Daire Başkanlığı, müdürlükler ve koruma kurumlarının teşkilât, görev, çalışma, disiplin ve denetimine ilişkin esas ve usûller, kadrolu veya gönüllü çalışanların sınav, atama, görevde yükselme, görev, yetki ve sorumlulukları, nitelikleri, nakil, sicil, disiplin, eğitim ve benzeri özlük işlemleri ile malî hükümlere ilişkin esas ve usûller ile diğer hususlar bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren altı ay içinde ilgili kamu kurum ve kuruluşlarının görüşleri alınarak Bakanlıkça hazırlanacak yönetmelikle düzenlenir.⁽¹⁾

Kadro ihdası

Madde 28 - (1) Ekli (1), (2) ve (3) sayılı listelerde yer alan kadrolar ihdas edilerek 190 sayılı Genel Kadro ve Usûlü Hakkında Kanun Hükmünde Kararnameye ekli (I) ve (II) sayılı cetvellerin Adalet Bakanlığına ait bölümlerine eklenmiştir.

(1) 5/4/2012 tarihli ve 6291 sayılı Kanunun 6 nci maddesi ile bu Kanunun 24 üncü maddesinin birinci fıkrasında yer alan "Şube müdürlüklerinde" ibaresi "Müdürlüklerde", 25 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan "şube müdürlüklerinin" ibaresi "müdürlüklerin", üçüncü ve dördüncü fıkralarında yer alan "şube müdürlüğünün" ibareleri "müdürlüğün", 27 nci maddesinin birinci fıkrasında yer alan "şube müdürlükleri" ibaresi "müdürlükler" şeklinde değiştirilmiştir.

Geçici Madde 1 - (1) Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren altı ay içinde teşkilatlanma tamamlanır.

(2) Kuruluşunda müdür ihtiyacını karşılamak üzere, bu Kanunun yürürlük tarihinden itibaren bir yıl içerisinde, müdürlüklere; hukuk, siyasal bilgiler ve eğitim bilimleri fakülteleri ile fakülte ve yüksek okulların kamu yönetimi, sosyal hizmetler, sosyoloji, psikoloji gibi dört yıllık eğitim veren bölümlerinden mezun, olumlu sicil almış, mesleğin niteliklerini taşıyan ve adliye ve ceza infaz kurumlarında en az dört yıldan beri görev yapmakta olan personelden Bakanlıkça yazılı ve mülakat sınavından başarılı olanlar arasından atama yapılır.⁽¹⁾

Geçici Madde 2 - (1) Müdürlüklerin araç, gereç ve diğer ihtiyaçları bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren altı ay içinde satın alma veya kiralama yoluyla sağlanır, bu amaçla Bakanlık bütçesine yeteri kadar ödenek aktarılır.⁽¹⁾

Geçici Madde 3 - (1) Bu Kanunla öngörülen müdürlüklerin kuruluşu, buralarda görev yapacak personelin atanması, göreve başlaması ve eğitimi gibi işlemler sonuçlanıncaya kadar bu Kanunla verilen görevler; psikolog, sosyal çalışmacı, sosyolog, eğitim uzmanı ve benzeri personeli çalıştıran kamu kurum ve kuruluşlarından veya aile ve çocuk mahkemelerinde görevli benzeri personelden geçici görevlendirme veya yardım suretiyle yerine getirilir.⁽¹⁾

(2) Birinci fıkra hükmüne göre kamu kurum veya kuruluşlarından geçici görevlendirme suretiyle yararlanılan personelin her türlü malî ve özlük hakları saklı olup, malî ve özlük hakları kendi kurumları tarafından karşılanır.

(3) Bu Kanunda öngörülen müdürlükler teşkilatlanıncaya kadar denetimli serbestlik ve yardım hizmetlerini yürütmek üzere adalet komisyonlarının bulunduğu Cumhuriyet başsavcılıkları nezdinde geçici bürolar kurulur. Büroların amirlik görevini yürütmek üzere, Bakanlık onayı ile ceza infaz kurumu personeline bu görevi yürütebilecek olanlardan biri ve adalet komisyonunca yönetim hizmetlerini yürütecek yeteri kadar personel geçici olarak görevlendirilir. Müdürlüklerin teşkilatlanmasından sonra bu bürolardaki her türlü araç-gereç müdürlüklere devrolunur.⁽¹⁾

(4) Geçici görevlendirme talepleri, geçici büro amirinin önerisi ve bağlı oldukları Cumhuriyet başsavcılığının talebi üzerine ilgili kamu kurum ve kuruluşlarınca yerine getirilir. Çocuk ve aile mahkemelerinde görevli benzeri personelin geçici görevlendirilmesinde ilgili hâkimin muvafakati aranır.

(5) Geçici görevlendirme altı ay süreyle yapılabilir. Bu süre, görevlendirmedeki usûle uygun olarak bir defaya mahsus olmak üzere altı aya kadar uzatılabilir.

(6) Asıl memuriyet mahalli veya yerleşim yerleri dışında, bürolarda geçici olarak görevlendirilen personele 6245 sayılı Harcırah Kanunu hükümlerine göre kazanmış oldukları derecede uygun olarak Devlet memurlarına ödenen miktarda harcırah ödenir.

(1) 5/4/2012 tarihli ve 6291 sayılı Kanunun 6 nci maddesi ile bu Kanunun Geçici 1 inci maddesinin ikinci fıkrasında yer alan “şube müdürü” ibaresi “müdür”, “şube müdürlüklerine” ibaresi “müdürlüklere”, Geçici 2 nci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “Şube müdürlüklerinin” ibaresi “Müdürlüklerin”, Geçici 3 üncü maddesinin birinci fıkrasında yer alan “şube müdürlüklerinin” ibaresi “müdürlüklerin”, üçüncü fıkrasında yer alan “şube müdürlükleri” ibaresi “müdürlükler”, “Şube müdürlüklerinin” ibaresi “Müdürlüklerin”, “şube müdürlüklerine” ibaresi “müdürlüklere” şeklinde değiştirilmiştir.

Geçici Madde 4 - (Ek: 5/4/2012-6291/7 md.)

(1) Adalet Bakanlığının boş memur kadrolarından 3490 adedine 2012 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunundaki sınırlamalara tabi olmadan atama yapılabilir.

Geçici Madde 5 - (Ek: 5/4/2012-6291/7 md.)

(1) Diğer mevzuatta “Denetimli Serbestlik ve Yardım Merkezleri ile Koruma Kurulları Kanunu”na yapılmış atıflar “Denetimli Serbestlik Hizmetleri Kanunu”na, “denetimli serbestlik ve yardım merkezi şube müdürlüğü”ne yapılmış atıflar “denetimli serbestlik müdürlüğü”ne yapılmış sayılır.

Geçici Madde 6 - (Ek: 5/4/2012-6291/7 md.)

(1) Bu Kanunla kadroları kaldırılan denetimli serbestlik ve yardım merkezi şube müdürleri, başka bir işleme gerek kalmaksızın denetimli serbestlik müdür yardımcılığı kadrolarına atanmış sayılırlar. Bu madde uyarınca atanmış sayılan personelin yeni kadrolarına atanmış sayıldıkları tarih itibarıyla eski kadrolarına ilişkin olarak en son ayda aldıkları aylık, ek gösterge, her türlü zam ve tazminatlar, görev tazminatı, ek ödeme ve benzeri adlarla yapılan her türlü ödemelerin (ilgili mevzuatı uyarınca fiili çalışmaya bağlı fazla mesai ücreti hariç) toplam net tutarının (Bu tutar sabit bir değer olarak esas alınır.); yeni atandıkları kadrolara ilişkin olarak yapılan aylık, ek gösterge, her türlü zam ve tazminatlar, görev tazminatı, ek ödeme ve benzeri adlarla yapılan her türlü ödemelerin (ilgili mevzuatı uyarınca fiili çalışmaya bağlı fazla mesai ücreti hariç) toplam net tutarından fazla olması hâlinde aradaki fark tutarı, herhangi bir vergi ve kesintiye tabi tutulmaksızın fark kapanıncaya kadar ayrıca tazminat olarak ödenir. Atanmış sayıldıkları kadro unvanlarında isteğe bağlı olarak herhangi bir değişiklik olanlarla, kendi istekleriyle başka kurumlara atanarlara fark tazminatı ödenmesine son verilir.

Yürürlük

Madde 29 - (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

Madde 30 - (1) Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

**5402 SAYILI KANUNA EK VE DEĞİŞİKLİK GETİREN MEVZUATIN VEYA
ANAYASA MAHKEMESİ KARARLARININ
YÜRÜRLÜĞE GİRİŞ TARİHLERİNİ GÖSTERİR TABLO**

Değiştiren Kanunun/KHK'nin veya İptal Eden Anayasa Mahkemesi Kararının Numarası	5402 sayılı Kanunun değişen veya iptal edilen maddeleri	Yürürlüğe Giriş Tarihi
5560	5, 11, 14	19/12/2006
6291	Kanunun Adı, 1, 2, 3, 5, 6, 7, 9, İkinci Kısım Üçüncü Bölüm Başlığı, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 15/A, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 23, 24, 25, 26/A, 27, Geçici Madde 1, Geçici Madde 2, Geçici Madde 3, Geçici Madde 4, Geçici Madde 5, Geçici Madde 6	11/4/2012
KHK/703	20	24/6/2018 tarihinde birlikte yapılan Türkiye Büyük Millet Meclisi ve Cumhurbaşkanlığı seçimleri sonucunda Cumhurbaşkanının andiçerek göreve başladığı tarihte (9/7/2018)